

מסורת הש"ס

א) [תוס' פ"ו ע"ג תוס' לעיל ד' ד"ה ז' יתבר ויפס' כ"ח פ. ד"ה ז' רבא ויפס' כ"ח ז' ד"ה ז' תלמוד] ב) [נבוכד נ. עירובין י"ג. מגילה ס"א.] ג) [מגילה ו"ג. ד' נב"מ ס"ה.] ד) [אבות פ"ד משנה ט. ט. ו' [הדרג' של"א].] ה) [כ"ז י"א. ט' ו"ג לפי ד"ה עשרים.] ו) [נפ"ע תוס' טע"ג ג' ד"ה נב"מ.]

תורה אור השלם

1. שרדך אגן הסדר אל יחסי הקוץ בנפך ערמת חטים סוגה בשושנים. שרי השירים ז' ג
2. כפלה הרמון רקתך מביעד לצפוןך.
3. ויגשושקו לוי ויהר אה ריח בנריו ויברכוהו יאמר ראה ריח בנריו כרית שדה אשר ברבו יי' בראשית בו כי וי' ויאמר מה עשת קול דמי אחיך צעקים אלי מן הארץ.

לענין רש"י

פליט"ר [פליט"ר] לחיך.

מוסף רש"י

היו זנב לאריות. טו"ך נן שהיה זנב לאריות לאשים טובים. מהיותן רגש יסר לרקוס ונבות פ"ד פס"ו. דמו רם וזעמתי. אף כשלהם מקיים דמי ארץ עתן [שאלה] מקיים נפש אהת מישראל מעלה עלך חיו ומי ויעשיתו. שמה טובה מריבה ממדת פורענות ויב"א א"י.

אחד דיני ממונות פרק רביעי סנהדרין

לז.

התורה העידה עלינו סוגה בשושנים. לענין דס נדות נדרס כשזומרת דס כשזונה אדומה ראיתי מיד פורס וא"ת והא ימוד לאורייתא היא כדדרשינן [לעיל דף כ"א:] מבי יסימך אחיך נן קבלה למישרי מלי דמתיב צלוריתא

אמו דלא עבדלא דמשמיה אלל כעין וי"ל דלא אסרה מורה אלל כעין אסרה ליה (דף ז'.) לא בעל הוא כפ"ק דתבות (דף ז'.) לא בעל הוא יסן בין האנשים ואשמו ישינה בין הגשים וא"ת והא אמרי' כפ"ק דשנת (דף י"ג.) מקס אשמו נדה לאשט רעבו מה אשט רעבו הוא צנגדו והיא צנגדה אסור כו' ופי' שם כקונט' משום ייחוד דאשת איש אף אשמו נדה והכא אמר סוגה בשושנים וי"ל דהוא צנגדו והיא צנגדה אסורה כאשת איש אפי' בלא ייחוד משום איקוניו דעתה דשנתין ומתחמין ז' מזה יש מימה מ"ש דיימדה דנדה שריא מסוגה בשושנים והוא צנגדו והיא צנגדה אסרה מהיקס דאשת איש איופק אנא וי"ל דמתמכר טפי לאסור הוא צנגדו והיא צנגדה לפי שמתקבצין יחד ונתנין זה מזה כדפרישית: וירח את ריח בגדיי. לטון ריח שייך נדס נדות כדלמתינן כפ"ק כל הדי' (נדה דף כ'): והיא איתמא דלתיא דמא קמיה דר"א ארמיה אמר האי דס מימוד הוא: שאין

ושלש שורות. כל אחת כמנין סנהדרי עשרים ושלשה שאם יחלקו הכ"ג רובן מהייבין ומיעוט מוכין והטייה לרעה אין ע"פ אחד ואר"ך להוסף שנים שנים עד שנשים ואחד הלכך ר'ך להוסיף לפניהם ארבעים ושמונה להשלמת שנשים ואחד שורות לתלמידים של כ"ד שמהא מרובה משל דיינין ולא לעשות שורות קטנות ולא שתיים של כ"ג ואחד של שנים תלמידים הלכך עבדי שלש שורות: וכל אחד מכיר אס מקומו.

לפי שנתמלה כקדר הושיבוס שורה ראשונה גדולה משל שניה והיא גדולה מן השלישית וגם ככל שורה ושורה הושיבוס כקדר הגדול כדלש שני למטה הימנו וכן כולן זה למטה מזה לפיכך ר'ך כל אחד להכיר מקומו: סולרכו למסוך. כנון שמת אחד מן הדיינין סומכין לו מהראשונים שהם גדולים מכולן: אחד מהשניים כל לו לראשונה כו'. ולא שיביאו מן הקהל לראשונה לפי שהגדול מן התלמידים ששורות גדול מנדול ששקבל: ולא היה. אותו שנכר מן הקהל יושב כמקומו של ראשון ראש בשורה שלישי אלא כמקום הראוי לו כסוף השורה וכן אותו שזכ מן השלישי לשינה וכן אותו שנמסך מן הראשונים לא היה יושב כמקומו של ראשון אלא כולן כסוף השורות וכל בני השורה נמשכין איש איש למעלה ממקומו וממלאין זה מקומו של זה מפני שהקטן שנדיינים גדול מן הגדול שנתלמדיו הראשונה והקטן שנראשונה גדול מן הגדול שנשניה הלכך כי יידי כולה יידי כשמת אחד מהן ומושיבין אחר תלפיו כולן ר'כין לנד איש איש ממקומו: גמ' מה"מ. דכענולה היו יושנים: ססר. עגול הוא: כטיבורו של עולם. שנית המקדש כחלמנע של עולם: דומה לססר. כעגולה: מוג. שני חלקי מים ואחד יין: אל יחסר המוג. אל יחסרו מחלק השלישי שהוא כדי הראוי למוג: עשרים ושלשה. שלש של שנשים: איללאת. לעסקיו חוץ ללישכה: סיג הוא גדר: סוגה בשושנים. גדולה כששנים כלומר כזוהרה קלה וכהדלה מועטת הם נפרשין מן העבירה וא"י גדר אנשים להפסיקו שאפי' אין רחוקין מן העבירה אלא גדר ששנים מפסיק כניהם לא יפרטו זה פרצות הגדר: מהכנסת. אוחות ודולקת כמו [שנת דף כ"ג:] שקיפלה ולא הבהנה ובלע"ז פלמ"ד: כריוני. פריצים לטון נורים: רבי זירא גולא הוא ונחרכו שוקיו ע"י מעשה דבדין נפשי' כמורה שגירא כהשוכר את הפועלים (כ"ח דף פ"ה.) וקרו ליה חריכא קטן שקי: ש"מ. מדקמתי לא היה יושב כמקומו של ראשון כי יידי כולה יידי כדפריש' לעיל: כדנבי. כוננות: בתנ"י מאיימין. שלא יעידו עדות שקר: מאומד. גמ' [ע"פ מ"פ:] דיני ממונות. אם העיד שקר ונתן ממון לזה שנספק על ידו ומחירו לו ומתכפר: לפיכך נכרא אדם יידי. כל זה אומר להם לפיכך נכרא אדם יידי להראותך שמהלך א' נכרא מלואו של עולם: הרכה רשויות בשמים. וכל א' ברא את שלו: ולהניד גדולמו. ועוד לכך נכרא יידי להראות לדורות הנאים גדולתו של הקב"ה שחמותם הראשון כל הדורות טבועות שלא היה תמלה אלא חומס א': חוסס. היינו אותו כדול שהזירה מקוקה בו: עובע כמה מעטנות כחוסס א'. כל המטבעות שאדם טבוע ע"י כדול אחת כולן דומין: כשכילי נכרא העולם. כלו' חסוב אינו כעולם מלא לא אטרד א"ע מן העול' כעביר' אחת וימשוך ממנה: מה

עין משפט גר מצוה

ס"ד א מ"י פ"ח מ"ל סנהדרין הלכה (ו) [ו] פנת עין ז': כ"ח ב מ"י שם הל"ט: כ"ד ג מ"י שם פ"ג הל"ב: ד [מ"י פ"ג מהל' אסורי כלה ה' א טו"ע אפי' כ"י ככ טע"ף א וי"ד כ"י קלה טע"ף א:] כ"ה ה מ"י שם פ"ג מ"ל סנהדרין הל"ג:

רבינו חננאל

א"ל ההוא מינא ליב כהנא אמריתו נדה שרי לנברה דילה ליתחדי כהנה אפסר אש כנעויה ואינה מתבהבת א"ל ההורה מטייה עלינו שאפילו סוגה בשושנים אין אנו פורצים פריצה. כשלה המות רקתן אפילו ריקנין שבישראל מליאין מצות כרמין: חנהו בריווי דהוה כטיבכותיה דרי זירא דהוה מקרב להו ר' זירא כי הויב דניהדרו כתיבתא והו קפדי רבנן כד נח נפשיה דרי זירא אמרו עד האידנא הוה ר' זירא בעי עלן רחמי השתא מאן בעי עלן רחמי דהדרו כליבויהו והדרי מותבתא: שלש שורות של תלמידים חכמים כו'. אמר אבי ש"ם כולהו ניידי וליפס להו עד האידנא הירגו יתיב ברישא והשת' מותבתו לי כספא אמרין ליה הוי זנב לאריות לא ראש לשועלים: מתנ"י כ"ד מאיימין על עדי נפשות וכו':